

Šilčia.
Saulė teka 6:01, leidžiasi 7:48.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Rugpjūčio-August 19 d., 1970 m.

Kaina 10c

195

KUKURŲZŲ

Library of Congress
Gr. Periodical Division
Washington, D. C. 20540

DERLIUI GRESIA PAVOJUS

LIETUVOS ŽMONĖS NĖRA PAMIRŠTI

"Literatūra ir Menas" (nr. 26) pripažino, kad šio savaitraščio žmonės reguliariai gauna JAV "pažangiųjų" laikraščius "Laisvę" ir "Vilnį" ir kad juos džiugina "objektyvi informacija" apie Lietuvos gyvenimą. Tuo tarpu, esą, "nacionalistinė, reakcinga spauda" sukurianti klaidingus, tikrovę iškreipiančius vaizdinius.

Ryšių su neseniai buvusia okupacijos 30 metų sukaktimi, šis savaitraštis su pasigėrėjimu citavo čekagiskės "Vilnės" teigimus, kad "vaduotojai landžioja po pasaulio politikų kanceliarijas daugiau kaip 25 metai, o ką jie gavo? Net pažadų mažai kas duoda, nors žadėti yra lengva. Jų niekas neklauso ir nepaiso..."

Tokio pobūdžio "pažangiųjų" spaudos JAV-se priminimas, žinoma, svarbus, nes ir okup. Lietuvos gyventojai turi progos patirti, kad Lietuvos laisvinimo susirūpinę žmonės vis "landžioja po pasaulio politikų kanceliarijas". Jei ne Lietuvos spaudos skiltyse, tai radijo bangomis ar kitais keliais tie gyventojai galėjo patirti ir daugiau, pvz. apie Valstybės departamento Vašingtone patikimus Vliko pirmininkui ir Lietuvos diplomatojus šefui, arba apie liepas mėn. pabaigoje visame krašte (ir kitur pasaulyje) minėtą Pavergtųjų tautų savaitę bei ta progą JAV prezidento R. Nixono paskelbtą proklamaciją, arba, pagaliau, liepos 20 d. Valst. departamente apsilankius pabėgusių delegatams, vėl šio krašto vyriausybės pakartojimą pažadų remti Baltijos kraštų laisvės bylą ir nepripažinti Baltijos kraštų prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą. (Elta)

FRANKO NUVERTINIMAS IR KRAŠTO EKONOMIJA

PARYŽIUS. — Prieš metus laiko Prancūzija nuvertino savo pinigų pūstlyktu nuosimčių. Dėl to nuvertinimo buvo reikšmingas įvairios nuomonės. Vieni tvirtino, kad tai pastumė kraštą į dar didesnę ekonominę krizę. Kiti laikėsi nuomonės, jog tai yra vienintelis kelias pašalinti krašto ekonomiją atstatyti.

Iš pradžių pasireiškė savotiška panika ir išsivystė spekuliacija. Tačiau laikui bėgant kraštas ėmė atsigrębti. Šiandien Prancūzijos rezervai jau siekia tris bilijonus su viršum dolerių. Krašto ekonomija yra žymiai tvirtesnė, negu ji buvo prieš pinigų nuvertinimą.

Vis dėlto Prancūzija turi ir rimtą problemą: būtent maisto produktų pabrangimą. Šiais metais kainos maisto produktams jau pakilo keturiomis nuosimčiais. Nežiūrint to, Ekonominio kooperavimo organizacija skelbia, kad iš visų Vakarų Europos valstybių Prancūzija turi daugiausia šansų sulaukyti infliaciją. Toji organizacija reiškia nuomę, kad kitais metais kainos maistui ir kitoms prekėms Prancūzijoje pasidarys beveik pastovios.

BONA, Vokietija. — Čia patirta, kad naujuoju Sovietų ambasadorium Vakarų Vokietijai bus paskirtas aukštas SSSR užsienio reikalų ministerijos valdininkas Valentinas Falin. Jis pakeisias Semioną Carapkiną, kuris buvo sovietų atstovu nuo 1966 metų.

IŠ VISO PASAULIO

PORT ELISABETH, Pietų Afrika. — Stephen Neel laimėjo pasaulinį rekordą per 10 minučių surydamas 50 bananų. Jis nevalgęs sveria 320 svarų.

SALINAS, Calif. — Farmerių darbininkų unijos lyderis Cesar Chavez parodė, kaip per savaitę numesti 17 svarų. Jis išbadėjo lygiai šešias dienas ir badą baigė suvalgydamas vargšų mėsikiečių duonos, vad. semita, bet daktaras jį paguldė trims savaitėms į lovą, perspėdamas, kad nebeįsistatytų pagadinus savo sveikatą, jei nevalgys.

RUIDOSO, N. M. — šešiolikmetis berniukas Leslie Hamrick iš Odesos, Tex., atsiskyręs nuo grupės ekskursantų pakeliui per tankius Naujosios Meksikos miškus į Linkolno kalno 10,000 pėdų aukščio viršūnę, paklydo ir tik po 9 dienų atsirado, netikėtai aptikdamas miškų pakraštyje dirbusius darbininkus, kurie jį pamaitino pienu ir čili. Per tą laiką jis išgyvenęs valgydamas uogas ir gerdamas kalnų upelių vandens. Helikopteriu jį buvo nusiųsta į ligoninę patikrinimui.

CORPUS CHRISTI, Texas. — Sekmadienį popiet vanduo pradėjo atplauti ir Corpus Christi didelę daugybę negyvos žuvies, kurių dvėsėliena nukreikti visi 3 mylių kanalo pakraščiai. Texas medžioklės ir žvejybos komisija ėmėsi nustatyti, dėl kokių priežasčių žuvis pradėjo gaišti.

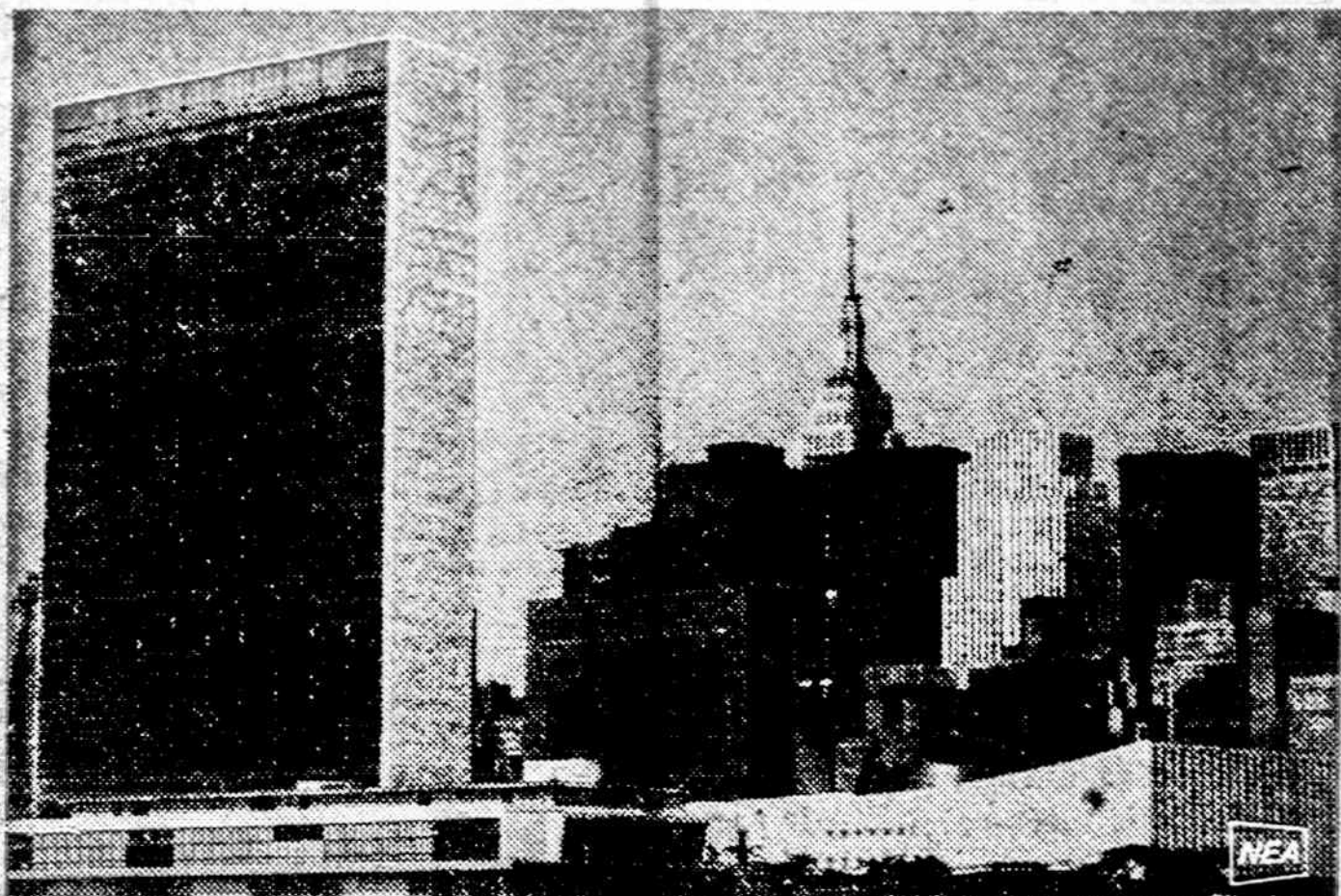
VANCOUVER, Britų Kolumbija. — Šio miesto valdžia išstatė įvairiose miesto vietose daugiau kaip šimtą dežių tuščių alaus skardinės suimti. Naujuoju Britų Kolumbijos prieš pašalių teršimą įstatymu, grąžinamos alaus skardinės yra apmokamos.

CARACAS, Venecuela. — Prie Taimataima, apie 280 mylių į vakarus nuo Caracas miesto, ekspedicija aptiko mastodonų griaučius, kur į stuburkaulį yra įsmigusi jėties liekanų. Mastodonai yra seniai išnykusi "priešvaniniai laikas" gyvenę didžiuliai apžėlusiu dramblių - mamutų veislės gyvuliai. Vieno Amerikoje rasto mastodono palaikai buvo 9 pėdų aukščio ir 15 pėdų ilgumo.

Amerikietis suorganizavo paliaubas

WASHINGTONAS, D. C. — Visa laisvojo pasaulio spauda kelis kartus kartojo žinias, kad Sovietų Sąjunga daugiausiai prisidėjusi prie dabartinio Artimųjų Rytų paliaubų. Rusai giriiasi, kad jiems pavyko apmaldyti Nasserį ir priversti jį sutikti su sekretoriaus Rogers pasiūlytu planu.

Dabar paaiškėjo, kad Nasseris labiausiai paveikė valstybės departamento pareigūnas Joseph Cisco, kuris su Egipto diktatoriumi labai drąsiai kalbėjo. Kai Nasseris suabejojo, ar jis galės pasitikėti Amerika,

Šviesia vasaros dieną New Yorke galima pamatyti Jungtinių Tautų sekretarijatą (kairėje) ir Jungtinių Tautų asamblėją (dešinėje). Toliau matosi Empire State namo bokštas, dabojęs visus toje srityje stovinčius namus.

JUODŲ SMOGIKŲ VADAS PASIDAVĖ LAIKRAŠČIO REDAKTORIUI

Bijojo, kad policija jo nerastų ir nepašautų

CHICAGO, Illinois. — Black Panther Stone Nation juodų vadas Charles Edward Bey, patyręs, kad mirė juodųjų sužeistas policininkas James A. Alfano, nutarė pats pasiduoti policijai. Jis bijo, kad policija jo nesurastų ir suimdama kartais nesužeistų. Iki šio meto Charles Bey buvo kaltinamas tikrai policininko sužeidimu, o dabar jis jau kaltinamas to policininko užmušimu.

Suimti tos pačios grupės nariai policijai pranešė, kad jis dalyvavo pasikėsinime prieš sužeistą policininką.

Išspiraše pas dienraščio redaktoriui

Charles E. Bey bijojo eiti tiesiai į policijos nuovadą. Jis įspirašė, kad Chicago Daily News redaktoriui sutiktų duoti jam reikalingą protekciją. Advokatų ir draugų lydimas Bey atvyko į redakciją.

Redaktorių Roy M. Fisher paprašė, kad ateitų teisėjas Saul Epton ir nusivestų įtariamąjį. Policija yra suėmusi virš 20 juodųjų, kurie daužė elektros lėmpas, išnešė kėdę į skersgatvį ir paruošė pinkles pravažiuojantiems policininkams pašauti.

3 val. ryto Bey atvyko į redakciją, o ketvirtą valandą ryto jį paėmė šerifo policija.

Pagerbė nužudytą policininką Antradienį šimtai Chicago policininkų pagerbė Black Rangers smogikų nužudytą policininką James A. Alfano.

Praeitą ketvirtadienį Alfano buvo sužeistas į nugarą, kai jis kartu su kitais dviem policininkais pravažiavo pro Southmoor būstinę, esantį 66-toj gatvėje. Alfano pašarvotas Oak Lawn miestelyje, Blake-Lamb koplyčioje.

SIHANOUK IR KINIJĄ

TOKIO, Japonija. — Komunistinė Kinija paskelbė, kad ji teikia karingą pagalbą princui Norodom Sihanouk jėgomis.

Kaip žinia, princas Sihanouk buvo Kambodijos valdovas. Jam besilankant Maskvoje įvyko krašte perversmas ir jis buvo pašalintas iš valdžios. Iš Maskvos jis nuvyko į komunistinę Kiniją, kuri jį remia ir bando jam sugrąžinti prarastą "sostą".

tai Cisco tuojau atšovė, kad ir Amerika juo nepasitiki. Nasseris nutarė, kad kur nors reikia pradėti pasitikėti.

Pritaria Ekvadoro sukro nuvertinimui

WASHINGTONAS. — Tarpautinis pinigų fondas paskelbė, jog jis pritaria Ekvadoro pinigų nuvertinimui. Pinigai busia nuvertinti dvidešimt aštuoniais nuosimčiais.

Iki šiol už dolerį buvo mokama 18 ekvadoriškų sukro. Kai pradės veikti nuvertinimas, bus mokama už dolerį 25 sukrai.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• **FBI patyrė, kad Chicago** juodžiai smogikai planuoja pagriebti federalinį teisėją. Policijai įsakta atidžiai saugoti federalinį namą, kad teisėjams negręstų joks pavojus.

• **Santykiai tarp Izraelio ir JAV** labai įtempti. Izraelitams nepatinka JAV krašto apsaugos sekretoriaus suabejojimas, ar egiptiečiai iš tikrųjų pastumė priešlektuvines patrankas artyn prie Suezio kanalo. Izraelis yra nutaręs nesiųsti atstovų į paliaubų pasitarimus, kol egiptiečiai neatitrauks patrankų.

• **Nikita Chruščiovas** parašė buvusio prezidento John F. Kennedy vertinimą ir pasiuntė į buvusio prezidento knygyną. N. Chruščiovas teigiamai vertina buvusį JAV prezidentą.

• **JAV penkerių metų** laikotarpyje duos Franko valdomai Ispanijai įvairių medžiagų už 188 milijonų dolerių vertės.

• **Birminghamo policijai** nepavyko suimti iš Kalifornijos pabėgusios Angelos Davis. Policija nustatė, kad jos pirktais revolveriais buvo nušautos federalinės teisėjas Haley. Iš Birminghamo ji paspruko į kitas pietų valstijas.

Aplinkos teršimas ir Jungt. Tautos

GENEVA, Šveicarija. — Jungtinių Tautų Pasaulinė Sveikatos Organizacija (WHO) praneša planuojanti įvairiose vietose pasaulyje įsteigti centrus, kuriuose bus sekama oro teršimo raida. Tokie tarptautiniai centrai busia įsteigti Londone ir Vašingtone ir sritiniai centrai Maskvoje, Nagpure, Bombajuje ir Tokio. Visi centrai jau gruodžio mėnesį pradės veikti: svarbiausia, bus sekama sieraos dvigedžio ir dulkių sukeliamas oro terša.

Riaušės Floridoje

POMPANO BEACH, Fla. — Nepaisydami šerifo Ed Stack'o apeliavimo, kad nurimty, minia negrų Broward apygardoje paduogė kelis trobesius ir akmenimis bei plytgaliais apdaužė pravažiuojančius automobilius.

Toje apylinkėje jau trečią naktį vyksta negrų riaušės. Labiausiai jų paliesta Dania, kuri yra Pompano Beach kaimynystėje.

— Kaune, M. K. Čiurlonio galerijoje, birželio mėn. buvo atidaryta paroda "Tėvynės peizažas". Joje su savo darbais dalyvavo Užkaukazės, Vidurinės Azijos, Pabaltijo "respublikų", be to, Rusijos Federacijos, Ukrainos, Gudijos dailininkai. (Elta)

PLINTA KUKURŲZŲ PLĖKĖJIMO LIGA

WASHINGTONAS. — Iš viso krašto žymiausi žemės ūkio ekspertai skubiai kviečiami atvykti į Vašingtoną. Jie yra kviečiami agrikultūros departamento ryšium su vis labiau plintančia kukurūzų (kornų) liga. Kaip pranešama, toji liga yra pailietusi apie 50 nuosimčių pietinių valstijų kukurūzų derlių. Reiškama baimė, kad toji liga gali persimesti į Illinois, Iowa ir kitas valstijas.

Sulaukė 122 metų

KUALA LAMPUR, Malaizija. — Čia mirė pagarsėjęs Malaizijos herojus Mat Kilau. Mirė jis sulaukęs 122 metų amžiaus.

Kilau pagarsėjo kovose prieš anglos devynioliktojo šimtmečio. 1890 m. Pahango valdovas suteikė jam riterio titulą. 1895 m. po smarkaus susirėmimo su anglų kariuomene jis pranyko. Buvo paskelbta, kad jis buvo užmuštas. Tačiau per keturis metus gruodžio mėnesį jis atsirado savo gimtajame kaime Ayer Tawar, pareikšdamas, jog jis, pasivadinęs įvairiais vardais, klajojęs iš vienos vietos į kitą, nes bijojęs, kad jį anglai nepagautų.

Iš pradžių buvo abejota, kad tai iš tiesų yra legendarinis Mat Kilau. Tačiau valdžios paskirtas komitetas pravedė kvotą ir nustatė, jog tai tikrai yra Kilau. Pahango valdovas įsakė mirusį Mat Kilau palaidoti su didžiausiomis išklėmis kaip herojų.

Dujomis užnuodyta Baltijos jūra

BONA, Vokietija. — Specialiai paruošti vokiečių armijos vienetai pradeda tirti Baltijos jūros vandenį Vakarų Vokietijos pakraščiais. Ieškoma žymių nuodingųjų dujų, kurios buvo suverstos į jūrą po antrojo pasaulinio karo.

Tyrimai pradėti, kai buvo gauti pranešimai, jog jūros vandenyje yra atsiradę "garsčių dujų", kas žvejų ir atostogaujančiųjų tarpe Baltijos pajūriais sukėlė išgastį. Valdžia buvo sukelta skubiai veikti, kai paplito žinios, jog kai kurie jūros vandenyje išsimaudę gavo odos apdegimą ir vasarotojai ėmė iš paplūdimių šalintis.

Naujoji Kambodijos kariuomenė ima tarnybą ir 14 metų berniukus. I fronte linijas jų nesiunčia, bet jie atlieka visą eilę kitokių patarnavimų. Paveiksle matome 16 metų Kambodijos kari.

Žemės ūkio ekspertai (labiausiai tie, kurie tyrinėja augalų ligas) tad ir yra kviečiami į Vašingtoną pasitarti apie priemones kukurūzų ligai sulaukyti. Toji liga aptraukia pelėsiais kukurūzų lapus, kurie nuvysta ir nukrinta. O tai sunaikina ir grūdus.

Dr. George W. Irving, agrikultūros departamento tyrinėjimo skyriaus viršininkas, sako, jog kolkas neįmanoma pasakyti, kokių nuosimčių kukurūzų derliaus toji liga gali sunaikinti. Apskaičiavimai svyruoja nuo 10 iki 50 nuosimčių. Tačiau gali būti ir blogiau. Gali atsitikti su kukurūzais tas pats, kas atsitiko Airijoje 1880 metais su bulvėmis. O tais metais, kaip žinia, bulvių lapai apiplėkė jo ir bulvių derlius buvo sunaikintas. To pasekmėje Airijoje įvyko bulvių badas.

Kukurūzų lapų apiplėkėjimas buvo pastebėtas Floridoje ir Missisipi dar birželio mėnesį. Veliau toji liga pradėjo persimesti ir į kaimynines valstijas. Ligos plitimas žymiai laipsniškai priklausys nuo oro. Sausas oras ją gali sulaukyti. Tuo tarpu lietingas oras gali jos plitimą žymiai paspartinti.

Kukurūzų apiplėkėjimo liga buvo žinoma ir prieš penkiasdešimt metų. Tačiau ji pasireiškė tik nedideliame plote ir nesudarydavo didelio pavojaus krašto kukurūzų derliui. Visai kas kita yra šiandien: liga apima didelius plotus ir ji vis labiau plečiasi. Todėl ir manoma, jog ji yra kiek skirtingesnė, negu būdavo praityje.

Kadangi jau apskaičiuojama, jog šiais metais kukurūzų derlius gali būti dešimtim nuosimčių mažesnis, negu buvo numatyta, tai ir kukurūzų kaina rinkoje per vieną dieną pašoko septyniais nuosimčiais. Maždaug apie tiek pabrango sojos pupelės, kviečiai ir kiti grūdai.

Kaip žinia, kukurūzai yra naudojami gyvulių pašarui. Jeigu jų derlius žymiai sumažės, tai teks vartoti pakaitalą. Tuo pakaitalu būtų azijos. Todėl nemanoma, kad gyvulių maitinimas sudarys labai rimtą problemą.

Autų gamyba

DETROITAS. — Visos keturių didžiųjų automobilių gamyklos savo gamybą per vieną šią savaitę įvarė iki 41,569 automobilių. Tik kelioms įmonėms dirbant praeitą savaitę tebuvo pagaminta 18,641 automobilių. Pernai per tą pačią savaitę buvo pagaminta 73,473.

American Motors savo ateinančių 1971 metų gamybą pradėjo Kenošo, Wis., su 1,963 automobiliais; pilna gamyba prasidėsianti ateinančią savaitę.

Septynios Fordo įmonės, penkios Chrysler įmonės ir septynios General Motors įmonės taip pat savo 1971 metų gamybą pradeda tą savaitę, pranešama Ward's Automotive raporte.

Vilniaus rūpesčiai Kauno spaudoj Lietuvai 1940 m. sostinė atgavus

Trijų partijų oficiojų planai ir sumanymai

Atgavus Vilnių, staiga iškilo klausimas, kaip reikės pradėti spręsti įvairius tos srities reikalus ir kokius skirti tarnautojus. Tuo klausimu plačiai rašė visų pakraipų spauda, pareikšdama savo pasiūlymus ir pageidavimus. Štai dalis spaudos balsų.

Valstiečių Liaudininkų "Lietuvos žinios"

"Lietuvos žinios", Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos dienraščio pasisakymas: "Vilnijos lietuviai ne tik susipratę tautiškai, bet jie ir gilūs demokratai. Apie tai turime priminti pagalvoti ir prisiderinti, jeigu norime broliškai sugyventi. Siūlė Lietuvoje pagilinti ir Vilniaus krašte teisingai praversti žemės reformą. Nes esama nemažai bežemių, kurie trokšta turėti savo žemės gabalą. Jie su pasipiktinimu žiūri į didesnius blogai išdirbtus, tinkamai neišnaudotus plotus ir skaičiuoja, ką toje vietoje galėtų padaryti darbdėšios, rūpestingos rankos. Tik demokratiniams pagrindais eidami, mes pajėgime tinkamai sutvarkyti savo tautos ir kitų tautybių reikalus. Atsiranda žmonių, kurie Vilniaus reikalais pradėjo reikšti tokias nuomones, kurioms neturi nieko bendro su valstybės ir tautos interesais. Ešą, iš Vilniaus kai kas pasidaręs "arkliuką", kuriuo jodinas siaurus savo interesus.

Primintina, kad dabartinė kelių srovių konsolidacija yra taip sudaryta, kad jos visos susitarimo pagrindas yra padėjusios valstybingumą ir tautos reikalus. Jos pačios yra atsiskiusios bet kuriu sroviniu pobūdžio reikalavimų ir nusistatę prieš kitų srovinių politiką. Nors ideologinių savo principų jos nėra išsivadėjusios, bet jos mano, kad dabar ne metas apie tai galvoti, dėl to kovo-

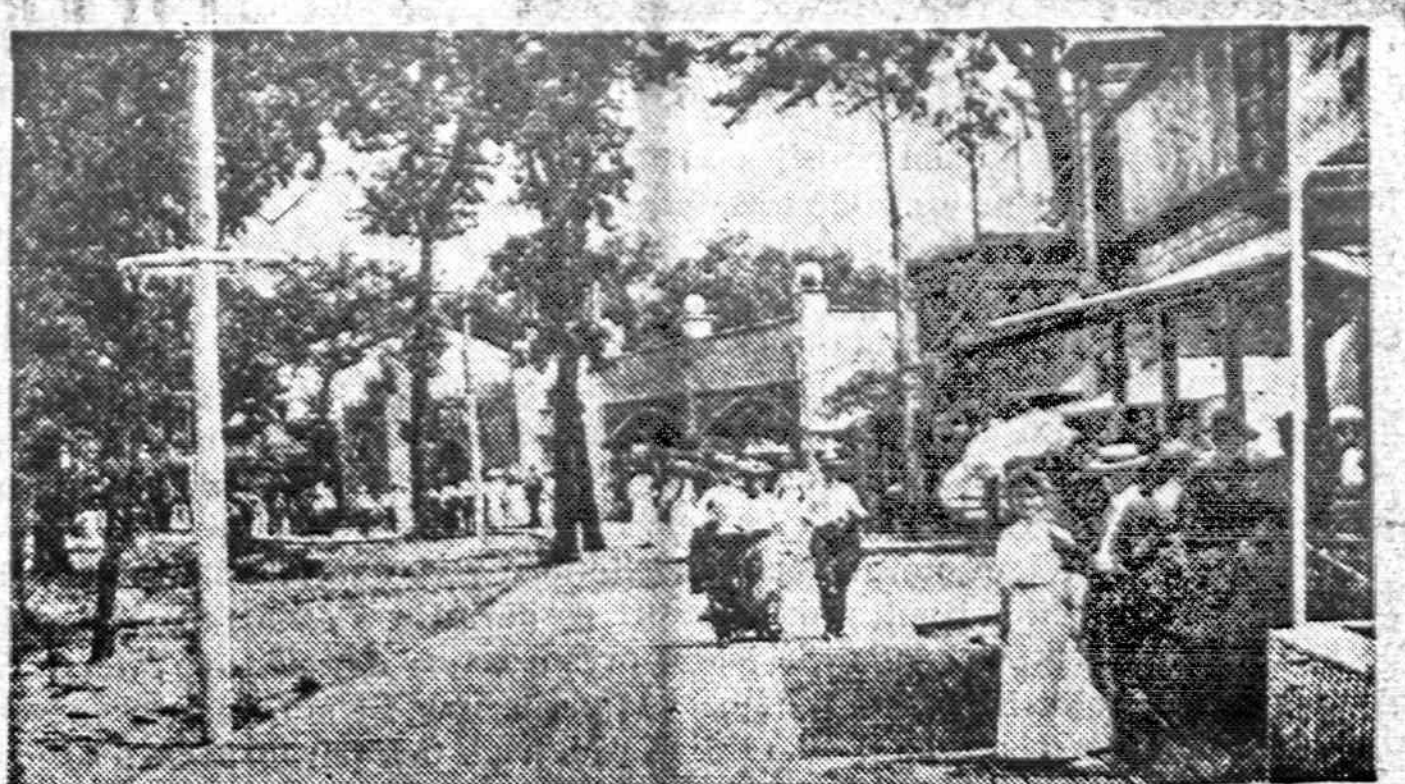
ti arba dėl to nesutarti. Jų visų manymu dabartinė Lietuvos padėtis yra tiek svarbi, kad yra reikalingas bendras visų susitarimas. Privalome kovoti su aktyvumu, karjerizmu ir panašiomis nedorybėmis.

Vilniaus universiteto pertvarkymo reikalu priminė, kad tikrų mokslininkų, žmonių-kūrėjų trūksta visur pasaulyje, ir Lietuvoje ne mažiau, kaip kitur. Šiuo atveju reikia vadovautis ne pilietybės ir politinių pažiūrų principu, bet išimtinai žmogaus vertybe. Vertingi žmonės — tai brangūs akme-dėnys, kurių tik neišmintingi piliečiai gali nusikratyti. Pakartotinis reikalavimas radikaliai žemės reformos, nes Vilniaus krašte žemės turi ir tokie asmenys, kurie ruošė nelegalų perversminį žygį prieš Lietuvą, kovojo su mumis prieš širvintų ir Giedraičių.

Be to, "Lietuvos žinios" buvo įsivedusios pasikalbėjimų skyrių su žymesniais Vilniaus krašto veikėjais. Tai buvo demokratiskai vedamas pasikalbėjimas supažindinimui, ką galvoja apie Vilniaus ateitį lietuviai, lenkai, žydai ir k. Tuos pasikalbėjimus rašė dr. P. Ancevičius. Bet tie pasikalbėjimai labai nepatiko tautininkų spaudai ir "Lietuvos žinios" už tai gavo gerokai pylos.

Krikščionių Demokratų "XX Amžius"

"XX Amžius", Krikščionių Demokratų partijos dienraštis, taip pasisakė: "Tenesivežta į Vilnių ne vienas aukščiausias ar žemiausias pareigūnas kšiesnėje jokių partinių ar sąjunginių statutu. Nesistūti pareigūnų ne tik su slaviškais pavardėmis, bet net ir su tokiomis žodžio šaknimis ir pirmosiomis raidėmis, kurios vilniečiai bus bet jos mano, kad dabar ne metas apie tai galvoti, dėl to kovo-

Praeitį šimtmečio pabaigoje Ohio valstijoje, Cedar Point srityje buvo vasarvietės. Lygiai prieš šimtą metų nejudomo turto savininkai pardavinėjo vieną akrą žemės už 66 centus. Vyrai tada dėvėjo šiaudines skrybėles, o moterys — ilgus sijonus.

NUMIZMATIKA

žodynas, raštai

Parašė Jonas K. Karys, išleido "Aukšelis" (dar negirdėta leidykla), Immaculata Press, Putnam, Conn. Gera spauda ir išleidimas, VIII + 342 psl. Kaina \$15.00, kas išplatinis tris, ketvirtą gaus nemokamai. Sprendžiant iš kitų dviejų, su "Numizmatika" sudarantį tri-logiją ir jau išspaudutų knygų, tiražas nedidelis.

Knygoje yra lietuviškosios ir daugelio kitų tautų numizmatikos žodynas ir anksčiau periodikoje J. K. Kario paskelbtieji straipsniai (nematytas gal tik J. K. Kario laiškas Balzoko muziejui). Įžangoje autorius pasisako šiuo leidiniu baigias savo darbų trilogiją. Jei iš tikro J. K. Karys jaučiasi nueinas nuo gyvenimo scenos, tai labai gaila. Kas kita, jei J. K. Karys prasiimančių kokią naują trilogiją.

Ką besakytume, bet visų pirma pridera pasakyti, kad J. K. Karys lietuviškoje numizmatikos literatūroje sau lygių neturi!

Knygos recenzijų gal ir atsi-ras. Tuo tarpu pakanka įspū-džio, be nuodugnaus išstudijavi-mo. Aš nežinau, kodėl J. K. Ka-rys žodžius "valdovas" ir "ka-lykla" mėgsta rašyti iš didžiųjų. Be to — Sigismundus lietuvi-nam į žygimantą Senąjį, žygi-maną Augustą, o Vazą jau va-dinam Zigmantui. Kodėl J. K. Karys ir Vazą vadina žygiman-tu, neaišku.

J. K. Karys kaip numizmatistą visiškai nuvertina dr. Al. Rač-ky. Nuo pjedestalo nuverčia-mas V. D. Brenner neva lietu-viškumas — Račkaus prasima-nymas. Sugrūvą mitas apie karaliaus Mindaugo monetas ir bažnyčias. Dr. Al. Račkaus nu-mizmatikos kolekcijos pristato-mos kaip nepatikimos, pilnos falsifikatų. Pats Al. Račkus ne-pagrįstai įrodinėjo gotų ir lietu-vių artimą giminybę ir t. t. J. K. Karys daro priekaištų mūsų spaudai, kuri lengvadiškai prisidėjo prie Al. Račkaus pseu-

liaus Gedimino Universitetu ir, jį perorganizavus, į Vilnių perkelti visą eilę aukštųjų mokyk-lų ir iš jų padaryti atskirus fa-kultetus. Tuo būdu Vilniaus universitete pasidarytų 9 fa-kultetai.

(Bus daugiau)

domoklo platinimo. Už tai pats J. K. Karys savo teigimuose gan atsargus.

Pastaba: Ir mūsų biuletenis nusidėjo belietuvindamas US cento skulptorių V. D. Brennerį, pagal Al. Račky jį vadindamas lietuvių Baranasku. Mums J. K. Karys buvo tiek malonus, kad mūsų čia nelietė, bet jo veikalas turi padėti atsikratyti niekam nereikalingos patriotinės fantazijos.

Is Lietuvos žydų, kuriems priklausė ir V. D. Brenner, yra kilę daug žymių žmonių. Ne vienas jų pabrėžia savo kilmę iš Lietuvos žydų. Kaip kiekviena kita tauta, taip ir mes turime žydų, daug vertingo įnešusių į lietuvių kultūrą. Nebijokime žydams pripažinti jų nuopelnų, nebijokime jais ir didžiutis (didžiutis taip pat ir V. D. Brenneriu), bet nėra jokio reikalo juos nužydinginti.

Karpytas
Filatelistų Draugijos "Lietu-va" biuletenis Nr. 6/141.

Marijuanos pavojus

Washingtonas. Federal nar-kotikų ir pavojingų vaistų bio-ro direktorius John Ingersoll pareiškė, kad tyrinėjimais nustatyta, jog marijuana yra yra daug pavojingesnė negu anksčiau manyta. Savo gryno-jos formoje marijuana yra ne-paprastai pavojinga, jis pasa-kė. Pagrindiniai marijuanos chemikalai yra tiek pat psicho-aktingi kaip ir LSD.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

FAKTŲ NEUŽGINSI

Kai šelpė Europoj UNRA motinėle,
Arčiau prie širdelės buvo Tėvynėlė.
Buvom viena šeima, buvome vieningi,
Tėvynei vaduoti buvome karingi.

O kai mūs šelpimą tik perėmė IRO,
Tuoį mūsų tautiečiai pasaulin pabiro.
Gerai įsikūrė, mašinas įgijo,
Ir taip mūs vienybė palapsniui pašlijo.

Ir Tėvynės vardą jau rečiau linksniuoja,
O susirinkimai nesibalansuoja.
Pasiskirstė mintys partijų rėmuose,
Jei ne tos idėjos — už jį nebalnuosi.

Spauda pasiūliaus priešais viena kitą,
O korespondentams tik peštis beliko.
Jauniai nesupranta mūs lietuviškumo,
Ir kalbos nešmoko dėl tėvų naivumo.

Cia lietuviškumą užkalam į karstą,
Leidžiant nutautėti šią jaunąją kartą.
Gaila, nors ir mokslus Lietuvoje ėjo,
Perduot vaikams kalbą čia atsižadėjo.

Vincas

(Adelaide, Australija)

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai atvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryptavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. Antanas Baranuskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Puikus leidinys, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.
2. Jonas Minelga, LABAS RYTAS VOVERE. Didelio formato, drobės viršeliais. V. Veselkos iliustruota, 88 psl., 2,50 dol.
3. Janina Narūnė, JAUNIEJI DAIGALIAI. Eilėraščiai vaikams. Gausiai iliustruota žaviomis nuotraukomis, piešiniais ir ornamentais, 58 psl. Kainuoja 2,00 dol.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Leonardas Zitkevičius, SAULUTĖ DEBESĖLIUOS. Eilėraščiai vaikams. Dail. J. Filipausko iliustruota, 64 psl., kaina 1,50 dol.
6. Antanas Vaičiulaitis, GLUOSNIŲ DAINA. Padavimai, parašyti puikiu stiliumi. Tinka jauniems ir suaugusiems. 127 psl., kaina 2,50 dol.
7. Jurgis Jankus, PIRMASIS RŪPSTIS. 14 novelių jaunimui ir suaugusiems. 213 psl., kaina 2 dol.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštaičių krašto ganytojas vysk. A. Baranuskas parašė Anykščių šilėlių, įrodyti nutautėjusią šviesumenei lietuvių kalbos lankstumą poezijoje... Pamatykime ir šiandien, kad tai jam pavyko. Apžiūrėkime, ar šių laikų mūsų jaunieji nepervertina TV ekranuose nusifotuos svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia pamintinė potėtai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išsireikimų kasdieninius artistus, sukurdami žodžių žaisme sąmoningus ir labai prasmingus vaizdus bet ne taikias sielos gelmes, liekančius visą amžį.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, ILL 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

Prof. Vaclovo Biržiškos
**SENUJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGŲ ISTORIJA**
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl.
Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00,
o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

POEZIJOS PAVASARIAI
Amžina tautos dvasia,
Laimink mūsų sieki —
Vėl gyvenki mumsyse,
Giesmėje skambėki.
Vincas Jonikas
Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje po tūpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkalšo medžių šakas žirginiais, kaip konfėtėmis ir pamaitina į gamtos vaizdą ir garus stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.
Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitis - Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Bernardas Brazdionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Eilėraščiai, 112 psl. Kaina \$1.00.
4. Kazys Bradūnas, SIDABRINĖS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl. \$2.00.
5. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl.
7. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
8. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
9. Pranas Kozulis, DULKĖS EŽER. Eilės, 62 psl. \$0.75.
10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 64 psl. \$2.00.
11. Alė Rūta - Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 133 psl. \$2.00.
12. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ SVENTĖ. Eilėuoti pasakojimai apie 3 išvėintas lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlių", vertimas, 42 psl. \$2.00.
14. Belys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
15. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
16. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ii lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėuoti kūrinių liai, 92 psl., \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
19. Eugenijus Grudis, AGUONOS IR SMĖLIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
23. Ursulė Žemaitienė, SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų. 80 psl. \$2.50.
24. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.
— Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderį.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$20.00	tris mėnesiams \$11.00
pusei metų \$11.00	vienam mėnesiui \$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams \$18.00	tris mėnesiams \$10.00
pusei metų \$10.00	vienam mėnesiui \$2.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Siūlo prievartos darbo stovyklas

Nepriklausomoje Lietuvoje tinginių, naudingo darbo nedirbančių žmonių nebuvo. Kiekvienas turėjo šioji tokį amatą, susirasdavo darbą, pasiruodavo kampa, ir stengėsi taupyti ir siekti geresnio darbo ir geresnio amato. Tinginiai, veltėdžiai ir įvairiausi parazitai užpuolė Lietuvos miestus ir kaimus pirmą raudonosios armijos okupacijos metais. Jų skaičius žymiai padidėjo, kai raudonoji armija antrą kartą okupavo kraštą ir įvedė "socialistinę" tvarką.

Nežiūrint į oficialius valdžios įsakymus Lietuvos gyventojams apiplėšti ir nubiedinti, patys lietuviai parazitais nevisdavo. Iš Lietuvos rusai dienomis ir naktimis vežė ne vien maistą, bet ir kitokias gėrybes. Lietuvoje vis dėlto dar buvo daugiau maisto, daugiau aprangos ir apavo, negu komunistų valdytoje ir visai nugyventoje Gudijoje, Rusijoje arba net Ukrainoje. Įvairiausi tarbininkai važiuojo į Lietuvą, viską ten pirkė, vogė, plėšė ir vežė namo. Lietuvis buvo panašus į Ameriką. Ten jie dar visko galėjo rasti, tuo tarpu komunistinėje Gudijoje ir Rusijoje nieko nebuvo. Gandas apie turtingą Lietuvą pasiekė neturtinguosius, ir jie pradėjo traukti į Pabaltijį iš įvairiausių komunistinio rojus kraštų. Tai buvo pirmieji parazitai ir veltėdžiai, kurie visai suparazitino gimtinę mūsų kraštą.

Iki 1961 metų "tarybinė" valdžia Lietuvoje dar galėjo verstis be įstatymo, nukreipto prieš "tinginius" ir veltėdžius. Prieš 9-rius metus policijai jau buvo įsakyta areštuoti tinginius ir siųsti juos iš Vilniaus. Sukolhozin-tame kaime maisto nebuvo. Javai būdavo išvežami į Rusiją tuoj po pieties. Neturtingame kolchoze jaunimui nebuvo jokios ateities. Jis veržėsi į miestus, tikėdamasis rasti kokį darbą ir pramokti geriau apmokamą amatą. Ne visiems pavyko pramokti amato. Didokas jų skaičius išvažiuojo į Kazachstaną vėlenų plėšti. Į Lietuvą jie jau nebegrižo.

Visi oficialūs "tarybinės" valdžios pranešimai sako, kad okupuotoje Lietuvoje mokyklų skaičius žymiai padidėjo, kad auklėjimas pasiekė pacio aukščiausio laipsnio, bet, matyt, ne visus tie "komunistinės" santvarkos auklėtojai pasiekia. Pasirodo, kad tuo pačiu metu visame krašte prisiveisė labai daug "tinginių", naudingo visuomeninio darbo nenorinčių dirbti veltėdžių. Šių metų balandžio mėnesį valdžiai ir vėl reikėjo įsikisti į kasdien vis didėjantį "tinginių" ir parazitų skaičių. Valdžia priėmė

J. VLKS.

SOVIETŲ ISTORIŲ SUNKELIAI

Rusijos bolševikai iki šiol neturi savo sąjūdžio istorijos. O taip yra dėl to, kad toji bolševikinė istorija tempiama vis ant naujo kulpalio. Buvo Lenino metais pradėta rašyti bolševizmo istorija, bet liko nebaigta. Stalino "epochos metais" ne viena, o kelios tos "istorijos" buvo parašytos. Tačiau jam mirus, visos jos iš apyvartos išimtos. Chruščiovo metais buvo naujai pradėta rašyti bolševizmo istorija. Pažadėta net naują bolševizmo programą išleisti ir šalies konstituciją pertvarkyti. Buvo tam reikalui sudaryta iš 120 narių komisija priešakyje su pačiu Chruščiovu. Komisija iki šiol nėra paleista. Jos prieša-kyje dabar Brežnevas. Tačiau komisija įklimpo ir nutilo. Dabar norima pasendinti Ru-

sijos socialdemokratų partijos atsiradimas. Rašoma, kad jos suvažiavimas įvykęs 1898 m. ir menamai čekistas F. Dzeržinskis priekaištavo dr. D. Domaševičiui, kodėl jis nedalyvavo tame partijos suvažiavime. Tai nesąmonė!

1898 m. Belorusijos sostinėje Minske atsitiktinai įvyko socialdemokratų pasitarimas. Tada jie jokios organizacijos dar neturėjo. Į tą pasitarimą, be Minsko kelių žydų, buvo tiek pat jų atvykusių iš Vilniaus. Dalyvavo ir keli rusai iš Petrogrado (St. Petersburgo) bei kitur. Pasita-rę, pasiginčiję, išsiskirstė nieko nenuturę. Tada Vilniaus žydai socialdemokratams susimetė į savo Bundą, kuris plačiau išvystė savo veikimą Lietuvoje ir kiek siauriau kitur. Reikia turėti

galvoje, kad tuomet Rusijoj veikė vadinamoji "čerta osiedlosti", tai yra žydams iš seno rusų apgyventose vietose nebuvo leidžiama įsikurti. Jie galėjo gyventi Lietuvoje ir kitose vietose, kurios rusų nebuvo apgyven-tos.

Tada jau Lietuvoje, Lenkijoje, Latvijoje ir kitur veikė socialdemokratų įstatais tvarkomi sambūriai pogrindyje. Kadangi žydai savo padėtimi buvo tautinių autonomijų šalininkai, tai jie susimetė į savo nepriklausomą žydų socialdemokratų Bundo organizaciją, nes su rusais nebuvo kaip santykiauti.

Vėliau, kai pokario metais "čerta osiedlosti" buvo panaikinta, tai žydų Bundas rusuose įsijungė į bolševikų sąjūdį. Lietuvoje dar pirmąsias Lietuvos nepriklausomybės metais žydų socialdemokratų Bundas darba-vosi.

Rusijos socialdemokratų for-malus suvažiavimas įvyko tik 1903 m. Briuselyje, Belgijoje. Vėliau buvo įvykęs perkeltas į Londoną. Tame suvažiavime svečių stebėtojų buvo atsilankę ir Ste-pas Kairys. Jau nuo 1896 m. pradėjusiai veikti Lietuvos so-cialdemokratų partijai buvo įdomu sužinoti kaip Rusijos ku-riama socialdemokratų darbi-ninkų partija pasisakys apie ca-rinės Rusijos pavergtas tautas. Jos veik visos savo žemėje iš se-no gyveno savu nepriklausomu valstybiniu gyvenimu, kada dar Rusijos valstybės kaip tokios net nebuvo. Tos visos pavergtos tautos buvo Rusijos imperializ-mo aukos.

Deja, tas suvažiavimas veik išties buvo praleistas ginčams apie tai, kaip pati Rusijos so-cialdemokratų partija turi tvarky-tis: ar iš viršaus į apačią, ar iš apačios į viršų. Tada Leninas įrodinėjo, kad pirmą turėtų būti sudarytas partijos centras iš ži-nomų asmenų, o partijos pada-riniais bus iš viršaus nurody-ta, kas rinkinta į vietos komite-tus ir kitus postus.

Nors tame suvažiavime nebuvo susidariusi atskira frakcija, bet joje bolševikų atsiradimas buvo neišvengiamas.

O tai frakcijai atsiradus ir heilgai gyvavusi Rusijos so-cialdemokratų darbininkų partija skilo į menševikus, tai yra ma-žumą, ir bolševikus — daugumą.

Dr. A. Domaševičius ir A. Moravskis, Lietuvos socialde-mokratų įkūrėjai, kaip ir kiti socialdemokratai, per visą jos gyvavimą buvo priešingi susi-jungimui su Rusijos socialdemo-kratijos darbininkų partija ne-galien tik todėl, kad toje partijoje nebuvo reikiamo susiprati-mo ir laikas buvo praleidžia-

Kino ir televizijos artistas Bobe Hope mokosi šokti flamenko. Ato-stogaudamas Ispanijoje, Marbella klube jis susitiko su grupė artistų ir panorą pašokti flamenko. Mokytis jis gali gerai, bet pašokti gerai — tai kitas dalykas.

mas bergždžiams ginčams, bet ir todėl, kad Rusijos socialdemo-kratija aiškiai nebuvo pasisakiu-si dėl pavergtų tautų likimo, tai yra suteikimo joms teisės ap-sispręsti. Be to, Lietuvos social-demokratai savo nepriklausomą partijos veikimą grindė Lietu-vos nepriklausomybės šūkiu.

O kas liečia F. Dzeržinskį, tai jis buvo dar 19 metų jaunuolis, kada Lietuvos socialdemokratai kūrėsi. Įtakos į dr. Domaševičių (1865-1935), jau pagyvenu-sį, gyvenimiškos praktikos turė-jusį ir rusų kalėjimuose būvo-jusį, jaunuolis F. Dzeržinskis negalėjo turėti, negalėjo nei pa-veikti jo, nei jo "pamokyti".

Iš savo jaunų dienų Dzeržin-skis pasirodė nesubrendėliu. Šlie-josi jis pradžioje prie Lietuvos socialdemokratų, vėliau nuėjo pas lenkus ir pagaliau prisipla-kė prie rusų bolševikų.

Na, ką gi, A. Sniečkui tenka tik kartoti tai, ką sovietų isto-rikai įsakytį parašė. Net Lie-tuvos komunistų partijos ofi-cialūs istorikas Šarmaitis ir tas iki šiol klaidžioja rusų bolševikinėse džiunglėse ir savo šalies tinkamos Lietuvos komu-nistų partijos istorijos negali parašyti. Negali net tiksliai nu-statyti dienos ir metų, kada toji partija Lietuvoje atsirado.

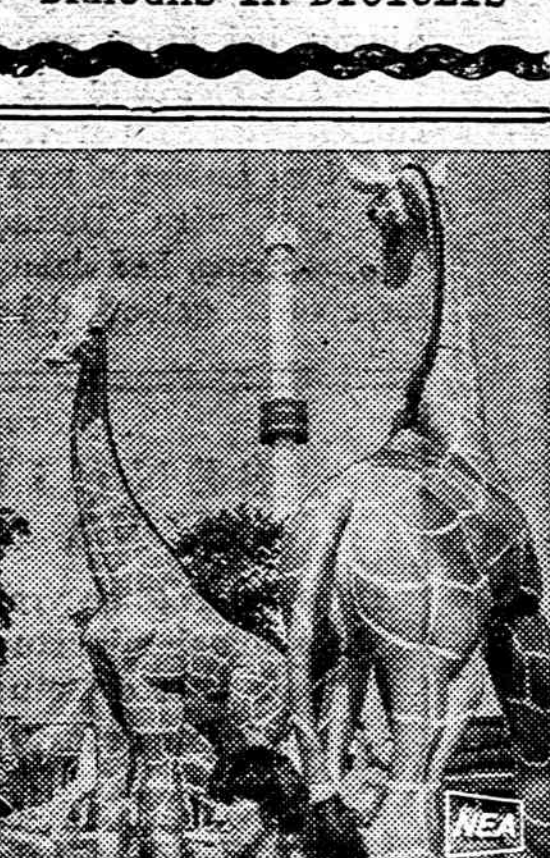
Suprantama. Visur turi pir-manti rusai, o čia lyg tyčia Lie-tuvos socialdemokratų partija pirmiau negu rusų atsirado. Tad yra gyvas reikalas rusų bolše-vikų partiją sendinti. Būtų ga-lima jos praeitį išvesti nuo Le-nino gimimo dienos. Deja, ir Lenino ne visada būta Lenino.

Senesnių metų Leninas visai pa-todėl, kad Rusijos socialdemo-kratija aiškiai nebuvo pasisakiu-si dėl pavergtų tautų likimo, tai yra suteikimo joms teisės ap-sispręsti. Be to, Lietuvos social-demokratai savo nepriklausomą partijos veikimą grindė Lietu-vos nepriklausomybės šūkiu.

Na, nepamirština — rusų bolševizmas eina carinės Rusijos imperializmo pramintu keliu. Todėl ir bolševizmo skraistė vis ryškesnėmis velkorus spalvo-mis puošia.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Cedar Point, O., parkus puošia didžiulės žirafos, kuriomis domisi ne vien vaikai, bet ir suaugusieji.

B. KANTVYDIS

VERKNĖS EŽERAS

(LEGENDA)

2

Bet liūtas nebėgo: tik Gailutis trečią kartą šaukė ir vis tą patį Kaunį. Ežero vilnys piktiškai svaidė savo juodus vandenius ir krantus, tarytum norėdamas apsemti ir medžius ir kalnus. Tolumoj buvo girdėti, kaip draskomi baisesios viesulų šaukė už devynių marių šiurpulingi žodžiai.

Staiga... Gailutis pajuto, jog kažkas sučiuožė užpakalį sparnais, ir kažkas prispaudęs emė šnabzdėti jam į ausį:

— Tu šaukei mane: ateinu tau į pagalbą, motinos suragintas. Merga, kurią tu nori išgelbėti nuo kancijų, užkeikta. Išgelbėti ji nelengva. Jei tu ją išgelbėsi, ji tau papasakos, kaip buvo užkeikta. Dabar turi žinot, kad ji kencia didžiausią badą, nes ji žmogiena tegali misti, o juo ji valgo — juo nori, juo skaudesnis darosi badas. Daug kas norėjo ją išgelbėti, bet negalėjo: pateko į jos alkanas rankas — ir žuvo. Tik krūvos kaulų mėtosi toje pilyje, kur ji verčia. Jei nebūtai pats kaulais pavirsti, tai bandysiu tau padėti. Ryžkis!

Viesulas, ibridės į ežerą, taškėsi kaip pasintęs ir svaidė didžiausias vilnis. Staugė kaip šuo ir kaip vilkas grasino; pykėsi putojo ir kvatojo kaip beprotis, kur išsklės rankas, atkišė nagus, išvertė akis, grasina urzgiančiais dantimis ir bėga aukos ieškodamas.

— Nesik mane, Kaunil! — ištare tvirtu balsu Gailutis.

Tamsi buvo naktis.

Nuo dangaus pabėgo ir mėnuo, ir žvaigždės. Beliko kirbinė tirstų debesų — juodų kaip mirtis, sunkių kaip švinas.

Nemigo tą naktį paežerės medžiai: vis ūžė, vis šlamėjo — sakytum, pasakojo ką baisų, sakytum, ko nepaprastą laukė. Paukščių mažyčiai skundėsi lizduose, o seniai bandė juos guosti, nors patys bijojo.

Sukilo ir ežeras baisėtis, mėtyti aplink vilnis, lyg išlėjęs kareivis strėles iš kilpinės. Šniokštė ir putojo juodomis kaip anglis vihnimis, daužėsi ir staugė kaip gauja vilkų, kur alkanai skundžiasi neturi karšto kraujo ir šiltos mėsos.

Tik tarpais nutildavo viskas trumpą valandėlę: gal tam, kad pasilsėtų, o gal tam, kad išgirstų, ar jau nugarėjo Kaunis su Gailučiu į pilies vidurius.

Kaunis su Gailučiu, iš tikrųjų buvo jau nugarmėję į pilies vidurius.

III.

Iš pradžių tik šalta pasidarė Gailučiu. Aplinkui tamsu kaip maiše. Ausyse gargaliuoja kažkokie neaiškūs balsai. Mintis, jog ji mirtis gal laukia, šiurpuliai nu-kratė Gailučiu kūną, tačiau pagalvojęs, jog jis ir išgelbėti gali nelaimingąją mergą, dėl užkeikimo žmogėdra tapusią, pripildė jaunųjų pasiryžimo ir jėgų. Atsiduso.

Vaiduotėje jam šypsojosi gražus išvaduotosios veidelis. Ak, kad taip...

Trinktelėjo netikėtai kojos į kažką kietą — ir Gailutis psijuto sustojęs. Dar vandenė — ir sugirgždėjo sunkios durys. Gailutis lėkė su Kauniu į drgnas gilumas, kvepiančias puvenomis, pelėsiais ir maita. Buvo neįjauki ir nyku. Šiurpu.

Pagaliau lyg kiek praeivio. Buvo matyti mūro sienos ir akmenų grindys. Sustoję. Po kojų buvo tašyti akmenys.

Dabar klausyk ir viską dėmėn dėkis. — prašneko tyliai Kaunis. — Merga, vėl guli karste. Veikia ji atsikels ir pajus tave. Prasidės jos bado kancijos. Štai tos durys, pro kurias tau reikia įeiti į mergos pili.

Durys buvo kairėje — aukštos ir siauros. Tamsioje negalima buvo įžiūrėti, ar jos geležinės ar medžio. Salakidamas kvapą, Gailutis klausėsi Kaunio žodžių.

— Įėjęs, rasi tamsybę. Aš tau duosiu žvakę. Pastatysi ją vidury kambario ir pradėsi melsti. Praamžinį ir Perkūną. Būt pakilus merga šiaip galėtų tave sugriebti ir sudraskyti. Reikia dabotis.

Gailučiu sūdreba kojos. Jau buvo netekęs ir vilnės. "Prarys kaip žvirblį", pamane išsigandęs.

Kad apsisaugotum nuo mergos, turėsi apšibžėti ratą dievų židinio aplink. Aš tau jos duosiu. Bet ir anglis nieko negelbės, jei tu mergos klausiamas atsakysi arba pažiūrėsi į ją, kai ji išeis iš karsto, Banga vilnės ir pasiryžimo palengvino

Gailučiu širdį. Nuo pečių lyg būtų jam nukritusi bėsi mirties šmėkla.

Aplink ramu. Tik kažkur toli, už pilies sienų, girdėti ką šaukiant, bet negalėjai atspėti, kas ten: žmogus vaičioja ar žvėris rekia, medžiai šlama ar vanduo šniokščia.

— Tris naktis teks tau dievai maldauti, Gailuti. Ir tik tada galėsi prakalbinti mergą, tik tada galėsi dievai nuimti nuo jos prakeikimą. O dabar eik ir daryk ką liepiamas.

Švilptelėjo Kaunis sparnais, ir Gailutis pasiliko vienas tarp tamsių sienų. Rankose pajuto išsprastą žvakę, skiltuvą ir anglies gabalėlį. Kairėje juodavo baisesios durys.

Žengtelėjo Gailutis kairėn. Apčiuopęs rankeną, paspaudė ją stipriai, ir durys sunkiai prasivėrė.

Iš pradžių tik šalta pasidarė Gailučiu. Aplink tamsu kaip maiše. Ausyse gargaliuoja kažkokie neaiškūs balsai. Mintis, jog ji mirtis gal laukia, šiurpuliai nu-kratė Gailučiu kūną, tačiau pagalvojęs, jog jis išgelbėti gali nelaimingąją mergą, dėl užkeikimo žmogėdra tapusią, pripildė jaunųjų pasiryžimo ir jėgų. Atsiduso. Vaiduotėje jam šypsojosi gražus išvaduotosios veidelis. Ak, kad taip...

Kažkur kertę kas sujūdėjo ir Gailutis pradėjo skilti skiltuvą.

IV.

Menės gale stovėjo juodas karstas. Aplink sužiuro sienos — mustebusios ir

liūdnos. Tylėjo apmirusioje prieblandoje ir slėgė ūpą. Darėsi ir klaiku, ir negyva — jautėsi lyg mirštas, lyg baudžiamas.

Gailučiu drebėjo rankos, bet skiltuvas jau degė ugnim, ir veikiai pačiam menės viduryje blizstelėjo žvakė. Ištraukė Gailutis iš ančio dievų židinio anglį apibrezė aplink žvakę juodą ratą.

Praamžiau! teistasis, Padėk vargšei mergai, Išgelbėk iš skausmo Baisiųjų nagų!

Ir skaudžiai atsimušė Gailučio balsas į mūro sienas. Dar labiau, rodėsi, stebėjosi jos liūdno tuo žmogaus balsu, kur prašė prie žvakės dievo pagalbos. Kažkur toli, už pilies sienų, girdėti buvo siaučiant viesulų, nerimstant ežero vilnis. Lyg kas kvatojo, tyčiojosi ir šaukė pagalbas.

Praamžiau! teistasis, Nebausk vargšės mergos, Nuimk prakeikimą, Gražink! jai laisvę.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius prima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
Telef.: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikant dieninius ir penktadieninius
trečiadien. ir sekmadien. ofisus uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9;
antradien., penktadien. nuo 1-5, treč.
ir sekmadien. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2434 W. 71st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9; antradien., penkt., 10-4, ir
sekmadien. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadien. uždaryta
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Prima tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad., 5-8;
antradien., 2-4.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.
DR. J. MESKUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 val. p. p. antradien. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 val. ir nuo 4 iki 8, o sekmadien.
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradien. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 778-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiadien.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sėkmadien.
12-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: GILson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

ST. CATHARINES, ONT.
Bendruomenės vargai ir
rūpesčiai

Šiuo metu gana tylu ir ramu.
Gal vasaros karščiai prisilgę
šios apylinkės nenuoramas,
kiršintojus. Bendruomenės val-
dyboje, kuriai vadovauja ener-
gingas pirmininkas J. Šarap-
nickas, nėra sutarimo. Sunku
dirbti, kada valdybos nariai sa-
botuoja pirmininko užsimoji-
mus, sumanymus, vedančius
prie gražaus sugyvenimo.
Nesusipratimams išaiškinti
šaukiamas visos apylinkės lie-
tuvų susirinkimas 8. m. rug-
piučio 23 d., sekmadienį, tuo-
jau po lietuviškų pamaldų pa-
rapijos salėje. Bus du aktualūs
klausimai: naujos valdybos

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Būd-
dai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sėkmadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠEREMAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
SUMAZINTOS
KAINOS
1970 M. MODELIAUS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos IŠ WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
adienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Sėkmadien. ir sek-
madien. nuo 6:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakarų škos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HElock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DAR VIENA
EKSKURSIJA
I LIETUVĄ
Šių metų rugpiučio 31 d.
Keliomis tėmis 21 dieną. Vie-
ty skaičius ribotas. Registruokite
tuojau. Išrūpiname leidimą ilgesni
laiką pabūti Lietuvoje. Paruošiam
dokumentus atsikviesi gimines
i Amerika.
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

A
Always hold
matches till
cold.

rinkimai ir lietuviškasis jauni-
mas, kuris taip nelaimingai ir
skaudžiai suskaldytas.
Iš patikimų šaltinių nuja-
čiama, kad dabartinis vicepirm.
A. Šetikas bandys nuversti da-
bartinį pirmininką ir atsistoti į
jo kėdę. Visi supranta ir žino,
kad tai būtų nelaimė šiai įsiil-
gusiai taikos ir ramybės lietu-
vių kolonijai. Jau antri metai
suskaldytas jaunimas, gražiai
veikę ilgus metus skautai be-
veik nebeegzistuoja. Skautų
vadovė M. Gverzdienė, ilgame-
tė veikėja, visokiais medaliais
apdovanota, ambicijos užgauta,
pasitraukė. Norėtų vadovauti
jos dukterė Nijolė Gverzdienė, bet
jau nėra mergaičių skautų.
Visa tai įveda į bendruomenės
rėmus.
Per daugelį metų, kol nebu-
vo švietimo vadovo, lietuviška
mokykla gražiai ir sėkmingai
veikė. Prieš porą metų, pate-
kęs pirmininku A. Šetikas tuoj
pasikvietė švietimo reikalams
Steponą Šetų. Lietuviška mo-
kykla subyrėjo, jos vietoj su-
septyniais vaikučiais išdygo
asmeniška Adolfo Šetiko mo-
kykla. Taip ir liko iki šiolie-
tiuviška mokykla pakibus ore.
Tai tikras nusikaltimas, Lietu-
vybės išlaikymo žlugdymas.
Susiskaldymo žaizda šioj
mažoj lietuvių kolonijoj dar
gyva, ieškoma būdų gydyti.
Bandė skautų vietininkas Pet-
ras Balsas, klebonas kun. B.
Mikalauskas ir pats bendruo-
menės pirmininkas J. Šarapnic-
kas. Nei vienas iš jų nepasise-
kė suvesti nenuoramas į sklan-
dų sugyvenimą. Visiems yra ži-
noma ta ketveriukė, kelianti
nerimą.
Reikia tikėti, kad šis bend-
ruomenės susirinkimas atneš
geresnių rezultatų, vedančių į
garbingesnį visų lietuvių su-
gyvenimą. —Koresp.

NIAGARA FALLS, ONT.
Atsakymas į korespondenci-
ją, Niagara Falls, Ont., Cana-
da, tilpusią dienraštįje Naujie-
nos Nr. 152 iš 8. m. birželio
29 d. su parašu Dalyvis.
Kaip įvairios valstybinės
tautinės sukaitytos, o taip pat ir
asmeninio — šeimyninio pobū-
džio sukaitytiniai parengimai
bei pagerbtuvės yra sena tradi-
cija ir visų kultūrinių žmonių
yra mielai puoselėjama.
Tat ir šiuo atveju, kaip kad
savo korespondencijoje Dalyvis
kad rašo, buvo surengta labai
gražios pagerbtuvės p. p. A. A.
Šetų šeimai.
Kurio tikslu tos pagerbtu-
vės buvo surengtos p. p. Šetų
šeimai, čia netenka aiškinti,
nes Dalyvis viską matė ir gir-
dėjo, o be to, ir spaudoje šis
gražus įvykis buvo gan plačiai
aprašytas.
Bet kyla tik klausimas, kodėl
Dalyvis rašo su tam tikra ironi-
ja, išvardindamas užgaunan-
čiai kai kuriuos svečius, pami-
nedamas kitų profesijas, šei-
mos reikalus bei iškreiptus ne-
tikrus faktus.
Visų pirma, tu pagerbtuvių
iniciatoriai turėjo iš anksto pri-
tarimą daugumos vietos lietu-
vių ir rengė p. p. Šetų šeimai
pagerbtuves jų 20-ties metų
visuomeninės veiklos atžymėjimui
ir tik prie progos buvo pris-
iminta vėdybinė sukaitytis. An-
tra, visiems yra gerai žinoma,
kad vietos dvasiškis, savo laiku
p. p. Šetikus suvynčiavojo ir
niekam apie tai galva neskau-
dėjo. Trečia, dvasiškis svečias
iš Toronto atvyko gerokai pa-
vėlavęs ir nei p. p. Šetų, nei
gražaus stalo palaiminti jau
neturėjo progos, o tik humoris-
tinėje formoje pasveikino p. p.
Šetikus ir susirinkusius sve-
čius.
Linksniausias kitų žmonių
profesijos spaudoje ir dar su
iškreipta intencija, beždžionia-
vimas kitų žodžiais bei blusinė-
jimas po kitos šeimos juosme-
niui, tik parodo Dalyvio nesu-
brendimą. Bet prieš stengian-
tis kam nors įgelti, ar tai no-
rint, kitą pažeminti, pirmiausia

Cedar Point, Ohio, srityje buvo didelis pasilinksmi-
nimo parkas, kuriame linksminosi iki 5,000 žmonių,
o dabar į tą pačią vietą gali sueiti ir linksminintis iki
80,000 žmonių.

reikia gerai pažvelgti pačiam į
savo. Bet geriausiai, angliškai
tariant, "mind your own busi-
ness".
Pobūvio rengėjai
GOMULKOS VERTEJAS
PABEGO Į VAKARUS
Atnešė idomų žinių apie
komunistų bosis

Bona. Vokietija. Lenkijos
kompartijos boso. Vladislavo
Gomulkos asmeninis nuo 1958
metų vertėjas Erwin Weit, 43,
pabėgo į Vakarus, praneša-
mas daug idomų žinių apie
komunistų Varšuvos Pakto ir
Čekoslovakijos invaziją. Per
keletą satelitinį kraštų pasiekę
Vakarus Vokietiją jis čia
paprastę pabėgėlio prieglaudą.
Weit pabėgęs jau prieš kele-
tą mėnesių, bet pabėgimas bu-
vo laikomas paslaptįje, kol jo
žmona galėjo pabėgti. Jis pa-
pasakojo apie 1968 metais įvy-
kusią Varšuvos pakto valsty-
bių konferenciją, kur Rytų
Vokietijos kompartijos bosis
Walteris Ulbrichtas pravedė,
kad Čekoslovakija būtų oku-
puota.
Gomulka, taikydamas Brež-
nevui, nors ir smerkęs libera-
lizacijos bangą Čekoslovaki-
joje, bet jos okupuoti nereko-
mendavęs, o Vengrijos Kada-
ras net išpėjęs prieš jėgos pa-
vartojimą ar invaziją, nes ta-
tai labai pakenksią pasaulio
komunizmui ir Čekoslovakiją
nuvargysią ir Vakarų glėbį. Tu-
met Ulbrichtas pakilęs, sakys-
mas, kad Čekoslovakija yra
lapusi Vakarų Vokietijos impe-

rialistų taikiniu ir kad po Če-
koslovakijos sekanti bus Ven-
grija. "Dubčekas klika turi bū-
ti užrakinta. Čekoslovakija tu-
ri būti naujai perorganizuota.
Dubčekas yra Vakarų Vokie-
tijos valdžios įrankis", sakęs
jis.
Tos konferencijos rezultate
Čekoslovakijai nusiūstas uli-
matumas su visomis po to se-
kusiomis invazijos pasekmė-
mis.
O kažin kas, o kažin kur taip
šaukia —
Juntai — ir nežinau ir
nematai —
Gal kryžius vienišas tuščioj
palaukėj,
Ar motina, ar Nemuno balti
krantai...
O. B. Audrone
— "Beržų pasakos"

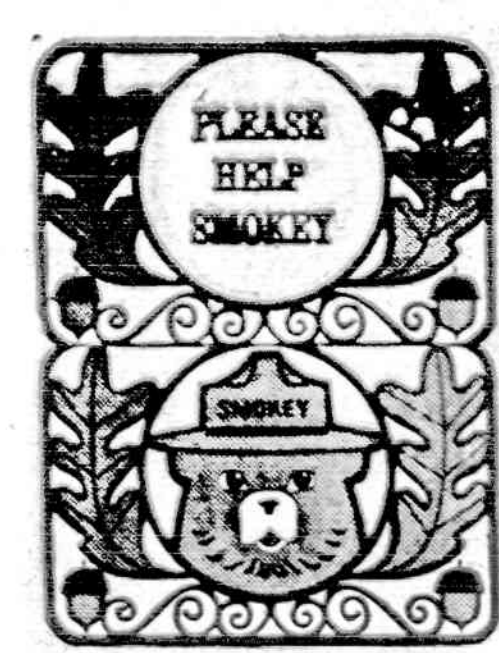
"NAUJIENAS" SKAITO VISU
SROVŲ ŽMONES: DARBINI-
KAI, BIZNIERIAI, PROFESIO-
NALAI, DVASININKAI, VALS-
TYBININKAI, MOKSLININKAI,
JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS"
PADUODA TEISINGIAUSIAS
ZINIAS IR GERIAUSIAS
RASTUS.

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— Žagarietų Klubas piknikas įvyks
rugpiučio 23 d., buvusiam Liepos dar-
ze, 82nd ir Kean Avenue. Sokiam
gros Tony Valiūno orkestras. Kvie-
čiam visus narius ir svečius atsilanky-
ti ir linksmai laiką praleisti su ža-
garietiais. Pradžią 12 val.
Povilas Masilionis, pirm.

Mirties Sukaktuvių Minėjimas
A. + A.
ELENA ŠIMKUVIENĖ ir
MONIKA GRUBLIAUSKAITE
Gyv. Cicero, Illinois
Mirtis palieka neįsivaizduojamą skausmą artimųjų širdyse. Tą sielvartą
nepanaikina bėgančios laikas, kuris žaizdas pagydo.
Minėdamas a. a. Monikos Šimkuvienės mirties metines, Jos vyras
Kazimieras pastatė paminklą ant Jos kapo Lietuvių Šv. Kazimiero ka-
pinėse 2-me bloke, kur taip pat amžinoje ramybėje ilsisi Monika Grub-
liauskaite.
1970 m. rugpiučio 22 d. 8 val. ryto už mirusias bus atliktos Šv.
Antono parapijos bažnyčioje Šv. Mišios, į kurias yra kviečiama atsi-
lankyti visus gimines, draugus ir pažįstamus, o po pamaldų dalyvauti
pusryčiuose parapijos svetainėje.
2 val. popiet bus šventinamas paminklas.
Nuliūdęs vyras Kazimieras.

A. A.
ANELE BIMBA
Jasiūnaitė
Mirė 1970 m. rugpiučio 16 d., 7 val. ryto Floridoje. Anksčiau
gyveno Chicagoje. Gimusi Lietuvoje, Rokiškio apskr., Panemunelio
valsč., Kavolių kaime.
Amerikoje išgyveno 59 metus.
Paliko nuliūdę vyras Juozas, sesuo Paulina Šlaustas ir jos sū-
nūs — Raymondas ir Richardas su šeimomis, sesers dukterys — Bi-
rutė ir Genė su šeimomis, pusbrolių Petras Melinas su šeima, krikšto
sūnus Juozas Ružėla su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Dariaus - Gireno Posto Nr. 271 Moterų Pagelbiniam
vienetui.
Antradienį, 4 val. popiet kūnas bus pašarvotas J. F. Eideikio ko-
pietijoje, 4330 So. California Avenue.
Ketvirtadienį, rugpiučio 20 dieną 8:45 val. ryto bus lydiama iš ko-
pietijos į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pa-
maldų bus laidojama Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Anelės Bimba giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai
kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jai paskutinįjį patarnavi-
mą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyres, sesuo, giminės.
Laidotuvių Direktorai Dovydas P. Gaidas ir Geraldas F. Daimid.
Tel. LA 3-0440.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikė, antke
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6045 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJORS VENT
REpublic 7-8600 REpublic 7-8501

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1907

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
SKELBKITĖS NAUJIENOSE
5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, AUGUST 19, 1970

BEVERLY SHORES JAUJIMAS TAIŠO PARKA

Beverly Shores lietuvių kilmės jaunimas neša rąstgalius, reikalingus Lituania parkui pagerinti. Iš kairės į dešinę matome Charles Stanford, Charles Austin, Tina Austinaite, Monika Austinaite, Mark Lukas ir Kevin Aukštaitį.

LITUANIKOS PARKAS BEVERLY SHORES

Kad ir maža vieta gyventojų skaičiumi, tačiau Beverly Shores lietuvių daro nuostabių dalykų tautinė bei kultūrinė prasme. Štai ir Lituaniškos parko progresuoja geru tempu, remiamas nemažai skaičiaus pritarėjų, gyvenančių Chicagoje, Detroite ir kituose didmiesčiuose.

Liepos 19 dieną piknikas įvykęs dr. J. Valantiejus sodyboje tikrai nustebino tiek rengėjų, tiek svečių. Lietus išsivystęs į audrą nesugadino solidarių Lituaniškos Projekto rėmėjų ir pripildė sodybą svečiais, kurie kad ir sušlapę sutelkė tokią pilną Paminklo statybą kurio rengėjai tikrai ne-

sitikėjo. Didelė pagarba tenka rengėjams, kurie nebedami nei išlaidų nei laiko suruošė tokių puikių maistą, vaikams žaidimus, klaunų ir t. t. Sunku būtų suminėti pavardėmis visus prisidėjusius prie šio įvykio, tačiau negalima būtų nepaminėti dviejų asmenų: daktaro ir ponios Valantiejų, leidusių naudotis viskuo kas bebūtų net ir su išlaidomis surištų paruošimu; Kristinos Austin — Lituaniškos Parko Fondo vicepirmininkės ir šio pikniko vyriausios šeimininkės. Ji nebedama rūpestių savo didelės šeimos, sugebėjo taip sklandžiai suorganizuoti talkininkus ir pati dirbdama dieną ir naktį suruošė pelningą pikniką.

Vasaros gale beverlyšoričiai žada jau pradėti statyti paminklą, kurio pamatai prūdo dugne supilti dar šį pavasarį. Negali būti abejojimo, kad jiems visa tai gerai pasiseks, nes drąsiems padeda likimas.

Lietuviai

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kaip buvo apvagiomas autobusų pinigų dėžės

CTA praneša, kad yra daromi tyrimai nustatyti kaip ir kiek buvo pavogta iš autobusų pinigų dėžių. CTA bosas George Dement pripažįsta, kad pavogimų būta, tik nemano, kad būtų kasdien pavagiama po \$6,000, kaip Chicago Sun-Times pranešė.

Vagystės greičiausiai įvykė autobusų garažuose, pinigų dėžės pervežant į pinigų skaičiavimo centrą. Pinigų dėžės taip uždaromos, kad jas negalima atidaryti be dviejų raktų. Spėjama, kad kai kurie tarnautojai tyje dėžių dangtelius neganėtinai uždaravo, kad paskui galėtų be raktų atidaryti.

CTA pareigūnas pasakė The Tribune reporteriui, kad nuo "saugiu" dėžių įvedimo praeito lapkričio mėnesį iki šiol pavogta "nedaugiau kaip \$400,000". Banditai per pirmus 8 mėnesius pagrobė \$20,000. Vienas plėšikas, apsirengęs CTA uniforma, buvo atėmęs iš CTA pareigūno raktus, kuriais atidaroma 1,400 dėžių, tačiau CTA spėjo visoms 1,400 dėžėms užraktus pakeisti pirmiau negu plėšikas galėjo raktais pasinaudoti.

Kas nušovė detektyvą?

Šeštadienio naktį prie Southmoor viešbučio persautam detektyvui Alfano Jr. mirus, kaltininkai bus kaltinami pirmo laipsnio žmogžudyste. Policija sakosi du įtartus kaltininkus jau turinti.

Suimtas bedauzant gatvių lempas 20-metis Ronald Florence prisipažino tai daręs juodųjų gaujos vadeivų įsakymu, kad tamsioje saugiau būtų saudyti į policiją. Tie vadeivos Lee Jackson, 28 m. ir William Troope, 22 m., priklauso "Black Stone nation" gaujos "vyriausiai" ba Naujienose.

iš 21 narių sudarytai vadovybei (Main 21). Šledu, drauge su kitais tos vadovybės nariais aptarę policininko nužudymo planą. Gaujos vadovybė sušaukusi spaudos konferenciją pasisakė nežinanti, ar gaujos nariai nužudė Alfano, bet kaltino policiją, kuri po nužudymo tai gaujai nebeduodanti ramybės.

Muilo milteliai kalti

Chicago aplinkos kontrolės komisinerius Wallace Postom pranešė miesto valdybai, kad būtina reikalinga nedelsiant suvaržyti "detergentų" (muilo miltelių) vartojimą, kadangi tie daugiausia paleidžia į vandenį fosfatų, vieno iš pagrindinių vandens teršalų. Prieš savaitę laiko pats miesto meras Daley skatino, kad miestas tuo reikaliu išleistų potvarkį. Siūloma reikalausti, kad pramonė iš detergentų pašalintų sulfatus.

Pasalūnai šaudė į CTA

Pirmadienio naktį keli smurtuoti vykykė Chicago šiaurinėje pusėje, kur Division ir Halsted gatvių sankryžoje pasalūnai paleido šūvius į CTA autobusą, praneša The Tribune. Garsiajame kriminalo lizde — Cabrini — Green Homes apylinkėje naktiniai padaužos mėtė akmenis į pravažiuojančius automobilius.

Kilus gaisrui dviejų aukštų namų prie 937 N. Larabee St., gaisro gesinti suvažiavę ugniagesiai buvo apmėtyti akmenimis.

Policijos pranešimu, penki šautuvo šūviai buvo paleisti į CTA autobusą, važiuosį Ogden ir Division sankryžą netoli Cabrini-Green Homes.

Atskirais atvejais, tą patią naktį būrys naktibaldų tyčiojosi iš ugniagesių, pašauktų gesinti užkurtą gaisrą špėistame name prie 857 E. 63 St., trukdė jiems gesinimo darbą ir metė į juos padegamąją bombą.

Anksti antradienio rytą pasalūnai šaudė prie 1301 N. Halsted St. ir policiją buvo iššaukta prasidėdanciam neramumui sutramdyti.

TRUMPAI

— *Vlko metinis seimas* įvyks gruodžio 5 ir 6 d. Chicagoje. Paruošiamiesiems darbam vadovauja prof. Balys Vitkus.

— *Jonas Stasys*, Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas, buvo susirgęs ir gydyti ligoninėje. Dabar jaučiasi labai gerai, seka lietuviškąją spaudą bei gyvenimą ir su savo artimaisiais dalyvavo Naujųjų gegužinėje.

— *Ričardas ir Stasė Petersonai* grįžo iš atostogų, kurias praleido Union Pier, Mich. S. Petersonienė yra ir išleidusi eiluiotas pasakas bei legendas vaikams "Laumė Daumė". Dirne nation" gaujos "vyriausiai" ba Naujienose.

Stanford Universiteto ligoninės gydytojai, kad nenugašdintų vaikų, deguonies palapinę "sužmogino". Mergaitė kvėpuoja deguonį ir žiūri į labai artistiška atrodančią mašiną.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

TRAILER MECHANICS

Experienced only. 40 hours a week. Steady work.

Call BEN or ROY
247-2990

SET UP MAN — OPERATE FLOW TURN AND PUNCH PRESS. STAINLESS STEEL STAMPING • Good Salary. • Excellent fringe Benefits. BLOOMFIELD INDUSTRIES, INC. 4546 WEST 47th ST. 254-7600 An equal opportunity employer

WATCHMAN AND JANITOR 6 evenings per week. 6 P. M. to 4 A. M. Must speak English. FASCINATION CANDY CO. 1137 No. WOOD STREET

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

SECRETARY

We need a secretary with knowledge of typing, school business, and general office skill and experience. Good salary and fringe benefits.

RHODES SCHOOL DISTRICT 841/2

River Grove, Ill. 60171

Call immediately for an interview GL 3-6813

TYPIST

Experienced in order dept. Salary open.

2727 W. CHICAGO

Tel. 384-0234

SALES ASSISTANT Assistant to new & used car sales managers, typing, & math aptitude necessary for billing warranty & general office work. See Mr. PECKAT JR. PECKAT BUICK 115 MADISON ST. MAYWOOD

SALES SECRETARY 50-60 WPM. Mature woman work for 2 young executives. Growing Manufacturing Concern. ACME FRAME PRODUCTS 501 W. HURON SU 7-1875. Ask for Mr. FURER.

HOUSEKEEPER Live in lovely home. Private room, bath & T.V. Small family. Good pay. References. Call collect evenings 835-1657

BEAUTICIAN WANTED

Prestige Salon. Beverly Area. Must have following 60% Comm. Tel. 239-1088

MAID, LIVE IN Own room, bath and TV. Modern air conditioned apartment. 1 school age child. Must speak some English. Other help. References. Good salary and home for right person. Call after 6 PM on Tuesdays and Thursdays and all day Wed. & Fri. LA 8-5566

FURNITURE AND FIXTURES Rakekai ir įrengimai

PARDUODAMI IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja Lietuviai. SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 6-4421 6200 So. WESTERN AVE.

— Juozas Ulevičius atvykęs iš Anglijos prieš 16 metų dabar gyvena gražiam Oak Forest miestelyje ir priklauso vietos savanorių ugniagesių komandai. Dalyvauja Chicago Jūrų šaulių ir kitose organizacijose.

— *Venecuelos Lietuvių Draugija* suėjo į kontaktą su Venecuelos konsulatu Chicagoje. Konsulatas šia draugija ir padarytais kontaktais yra labai patenkintas, prižadėdamas ateityje glaudžiai bendradarbiauti. Draugija yra numatiusi dalyvauti Chicago Lietuvių Tarybos ir kitų bendrinių organizacijų darbuose.

Reikalinga moteris buto valymui. Skambinti telefonu 925-1858. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS LIGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANASKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAMS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

MŪRO BUNGALOW, 6 kamb., įrengtas

sklepas, 60-ta ir Francisco.

1 1/2 AUKSTO, 6 ir 5 kamb. modernūs butai, modernios virtuvės ir vonios, įrengtas sklepas, prie pat Maria Aukst. mokyklos.

NAMAS IR TAVERNA ramioje, bet pelningoje Brighton Pk. vietoje.

4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šildymas, garažas, geros pajamos. Gera vieta, Prigton Parke.

2 PO 4 MŪRINIS tik 19,900 dol.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, baldai, maistas, pinigai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, baldai, maistas, pinigai.

— GRAŽUS 4 BUTŲ MŪRAS, kabinėtinės virtuvės, nauja šiluma, Aluminijiniai langai. 2 aukštų mūrinis garažas. Geros pajamos. Marquette Parke. \$54,500.

50 PĖDŲ BIZNIO SKLYPAS. Marquette Parke ribose. Labai prieinama kaina.

NEBRANGIAI ir greitai taiso Volkswagenus, Volvius, Mercedes, Porsčius ir kitas vė. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapols

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

PROspect 8-5454

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatu senus visus rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rines (gutter). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšaukiamai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.

CHICAGO, ILL. 60609

Tel.: VI 7-3447

A. BALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutalsome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Exame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047

Įrašavimas veltui, kreipkitės bet kada

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ

DIENRAŠTĮ "NAUJINIENAS"

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks \$5,000 minimum 2 year certificate

5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knyga

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00. Tai geriausioji sodrių pasisakymų knyga.

Knyga galima gauti Naujųjų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJINIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608